

Ο ΙΕΡΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Επί τη ανακομιδή των Ι. λειψάνων του

«Τον βαπτιστήν εμιμήσω συνωνυμῆσας καλῶς τη εγκρατεία, Πάτερ, και Ηλίαν τον μέγαν, νηστείαις και αγνεΐα, ζήλω τρωθείς αμφοτέροις, Χρυσόστομε, βασιλικῆς τυραννίδος κατατολμών, ως ποιμὴν της Εκκλησίας Χριστοῦ.

Μεγάλη μορφή του χριστιανισμού ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Προσωπικότης μοναδικη και ανεπανάληπτος. Δοκιμασθείς ως χρυσός εν καμίνω καθ' ὅλην την μαρτυρικήν του ζωὴν, προβάλλεται ιδιαίτερα υπό της Εκκλησίας δις του ἔτους ως παράδειγμα προς μίμησιν των αρετῶν Του, και διά της υπομονῆς, της καρτερικότητος και της ανεξικακίας.

Και κατά τον μήνα Ιανουάριον, ὅτε εκτός της ημέρας ὅτε τον εορτάζει μετὰ των δύο ἀλλήλων ιεραρχῶν, την 27ην του ἰδίου μηνός εορτάζει φαιδρῶς την ἐπέτειον της ανακομιδῆς των λειψάνων εκ των Κομάνων ὅπου απεβίωσεν εξόριστος, εις την Κωνσταντινούπολιν, την Βασιλίδα των πόλεων.

Από της βρεφικῆς του ηλικίας ο Χρυσόστομος εκεί εις την Αντιόχειαν την μεγαλοῦπολιν της εποχῆς εκείνης, ὅπου εἶχεν ἰδεῖ το πρῶτον φως του ηἱίου, εἰς ηλικίαν 2 ετῶν εστερήθη του πατρός του, ο οποίος ἔφυγε δια την αἰωνιότητα. Βρέφος ἴσως να παρηκολούθησε την κηδείαν και την εκφορὰν του μακαριστοῦ στρατιωτικοῦ Σεκούν-

δου. Και ὅταν αργότερα, φοιτητής εις τας Αθήνας, οι ἔπαινοι και οι εγκωμιαστικοὶ λόγοι των καθηγητῶν του ἦταν ἕνας μεγάλος πειρασμός και δοκιμασία δια τον νεαρόν τότε Χρυσόστομον ο οποίος απεφάσισε να αφιερωθῆ εις την υπηρεσίαν του Κυρίου και της Εκκλησίας του. Ἀκόμη και η κλήσις του εις το επισκοπικόν αξίωμα υπήρξε δι αυτόν πειρασμός και δοκιμασία, δι' αυτό και πάση θυσία ἀπέφευγε την τοιαύτην ἀνοδον.

Και αργότερα ἐπίσκοπος εις την Βασιλίδα των πόλεων, ἄνθρωπος πῆλον των ἔργων και της δράσεως των ἰδρυμάτων τα οποία ἴδρυσεν ἀφθονα η πατρική του ἀγάπη προς τον λαόν, το ποιμνίον του, ἀντί να κινήση την ἀγάπην και την υποστήριξιν των ἰσχυρῶν και ηγετῶν της πολιτείας εν τούτοις ἐγένετο «βαρὺς και βληπόμενος», και η ανιδιοτέλειά του, η δικαιοσύνη του και η αμεροληψία του ἐκίνησαν το μίσος και αὐτῆς της αυτοκρατείας Ευδοξίας, η οποία ως ἄλλη Ιεζάβεη κατά του Ηλίου του προφήτου - ως ἄλλη Ηρωδιάς κατά του βαπτιστοῦ Ιωάννου-εμαίνεται κυριολεκτικῶς κατ' αὐτοῦ μή διστάσας να την ἐλέγξῃ και δια τας ἀδικίας ἐναντίον των ἀδυνάτων γενομένης παρ' αὐτῆς και συγκεκριμένως και κατά πτωχῆς χήρας της οποίας ἤρπασε τεμάχιον ἀγροῦ δια να ικανοποιήση το ἀπληστον μένος της κατῶρθωσεν αὐτή να ἐπιτύχη την ἐξορίαν του εν η κατά τον Ὑμνω-

δόν ηξιώθη «μακαρίου τέλους». Εν τω προσώπω του εύρον πλήρη πληρότητα τα περιεχόμενα του ύμνου τον οποίον προετάξαμεν του παρόντος άρθρου και ο οποίος ψάλλεται κατά τον μικρόν εσπερινόν της ημέρας της μνήμης του, την 13ην Νοεμβρίου αληθά και το ψαλλόμενον ως κάθισμα κατά τον Όρθρον της ημέρας αυτής δίδει παραστατικώτατα την προσωπικότητα του ιερού Χρυσοστόμου:

«Ούτε έχθρα συνόδου ούσα παράνομος ούτε μίσος Αυγούστης ούσης παράφρονος, τας αρετάς εν σοι, Πάτερ, κατέβησαν αληθ' ως χρυσός εν πυρί δοκιμασθείς των πειρασμών καθικετεύεις απαύστως την Παναγίαν Τριάδα, υπέρ ης ηγωνίσω, ζέων τω Πνεύματι».

Έτσι, εις τον Χρυσόστομον αι δοκιμασίαι υπήρξαν αφορμαί δια άνοδον εις την αρετήν. Και δεν υπεηλείφθησαν και ωρισμένοι μικροί άνθρωποι εις συκοφαντίας βρωμεράς και ανηκούστους εις βάρος του Αγίου αυτού ανδρός. Τα έβηλεπεν ο μακάριος ως επισκέψεις Θεού. Αναφέρεται κάποτε δι' ένα άγιον ότι, όταν παρήρχετο ένα χρονικόν διάστημα και δεν παρουσιάζοντο πειρασμοί, είχε την εντύπωσιν ότι τον εγκατέλειψεν ο Θεός.

Και δια τους χριστιανούς το ίδιον πρέπει να γίνεται· οσάκις μία δοκιμασία παρουσιάζεται ενώπιον μας, εις τον δρόμον της ζωής μας, πρέπει, συνεργούντος του Θεού, να την αντιμετωπίζωμεν και κατόπιν αυτής να εξερχώμεθα δυνατότεροι, και ευσθενέστεροι· να έχουν

εφαρμογήν και δι' ημάς οι λόγοι του Ι. Ιακώβου, ο οποίος τονίζει: «πάσαν χαράν ηγήσασθε, αδελφοί μου, όταν πειρασμοίς περιπέσθε ποικίλοις» και «μακάριος ανήρ ος υπομένει πειρασμόν ότι δόκιμος γενόμενος λήψεται τον στέφανον της ζωής». Φθάνει ο άνθρωπος να προσέχη να μη προκαλή ο ίδιος τας δοκιμασίας και τους πειρασμούς.

Και αι πτώσεις ακόμη εις την αμαρτίαν ημπορούν με μίαν ειλικρινή μετάνοιαν και εξομολόγησιν και μίαν γενναίαν προς τούτο απόφασιν να μας καταστήσουν προσεκτικώτερους και καλύτερους εραστάς και αγωνιστάς της αρετής.

Θαυμάζομεν τους αγώνας της αρετής, το γενναίον και μακάριον τέλος του Θεού και ιερού Χρυσοστόμου. Ας μιμηθώμεν τας θείας αρετάς του· ας τον αντιγράψωμεν εν παντί. Αι συκοφανταί και αδικίαι των μικρών ανθρώπων ας μη μας πτοούν, αληθά ας γίνωνται αφορμή γενναιοτέρας συμπεριφοράς προς αυτούς, ας δοκιμάζεται η ανεξικακία και συγχωρητικότης μας. Άληθωστε ημείς αδικούμενοι και συκοφαντούμενοι δεν έχομε να χάσωμεν οτιδήποτε· ο λόγος του Θεού και η πείρα των ανθρώπων μας διδάσκουν ότι αυτοί «δεν τα χαίρονται». Και ο Θεός απαντά εις την κατάληλην ώραν.

Αι διδασκαλίαι και η μαρτυρική ζωή του Ι. Χρυσοστόμου διακηρύσσουν διαηρησίως τούτο.

Ανδρέας Σοφοκλέους